

Keskkonnahoidliku ürituse korraldamine Tallinnas

Selle juhendi eesmärk on vähendada Tallinnas korraldatavate üritustega kaasnevat keskkonnajalajälge ja muuta üritusel osalejate ja korraldajate kogemus meeldivamaks.

Juhendi kasutamine lihtsustab keskkonnahoidlike ürituste korraldamist. Selles on nimetatud minimaalsed nõuded, kuid üritust korraldades võib võtta keskkonnamõju vähendamist arvesse maksimaalsel määral.

Juhend on mõeldud kõigile, kes korraldavad Tallinna linnas avalikke üritusi. Vajalikku teavet annab juhend ka kõigile teistele, kes puutuvad ürituste korraldamisega kokku, näiteks:

- jäätmekäitlejatele;
- toitlustusettevõtetele;
- kaupade tarnijatele;
- produktsiooni- ja paigaldustiimidele;
- turismiettevõtetele;
- kogukonna ja vabatahtlike ühenduste esindajatele.

Et sul oleks juhendist võimalikult palju kasu:

- mõtle tegevused läbi ürituse planeerimise ajal ja vajadusel kaasa eraldi jätkusuutlikkuse teemade eest vastutaja;
- kanna hoolt selle eest, et juhendis kirjeldatud põhimõtetega oleksid kursis kõik ürituse korraldamises osalejad;
- jaga ürituse korraldamisel saadud kogemusi ja anna meile [tagasisidet](#). Vajadusel küsi nõu: rohepoore@tallinnlv.ee.

Juhendis on märgitud seosed ÜRO säästva arengu eesmärkidega, millest juhendutakse ka Tallinna arengustrateegia „[Tallinn 2035](#)“ visiooni „Roheline maailmalinn“ poole pürgimisel.

Juhendi järgimine on kohustuslik Tallinna linna ametiasutuste, nende hallatavate asutuste ning Tallinna linna toetusega korraldatavatele üritustele.

Jäätmete vähendamine ja ringlussevõtt

Üritust korraldades järgi kolme põhimõtet

- väldi ebavajalike materjalide ja asjade kasutusele võtmist (nt ära kasuta ühekorratarvikuid ja ära tooda tarbetuid trükiseid);
- korduskasuta esemeid (nt nimesilte ja kaelapaelu, viidasilte);
- kogu jäätmeid liigiti.

1. Kogu jäätmeid liigiti, et neid oleks võimalik ringlusse võtta. Eraldi tuleb koguda vähemalt biojätmed, segaolmejäätmed, plast- ja metallpakend. Klaaspakend, pandipakend, paberi- ja kartongijätmed ning muud jätmed tuleb koguda liigiti, kui neid üritusel tekib.

2. Üritusel kasutatavad jäätmemahutid või -raamid tähistatakse sinna kogutava jäätmeliigi nimetusega eesti keeles ja vajadusel ka võõrkeeltes ning õiget värvi [piktogrammiga](#). Paiguta jäätmemahutid külastaja jaoks loogilistesse ja mugavatesse asukohtadesse.

3. Korduskasutatavate nõude ja söögiriistade kogumise koht (nt kast, automaat) peab olema jäätmemahutitest selgelt eristatav. Võimalusel lisa korduskasutatavate nõude/söögiriistade tagastuspunkti kõrvale ka biojätmete mahuti allesjäänud toidu jaoks ning ämber järelejäänud joogi jaoks.

4. Liigiti kogutud jätmed tuleb üle anda vastava keskkonnakaitsealaga jäätmekäitlejale. Avaliku ürituse korraldaja peab jätmete üleandmist ja koguseid tõendava(d) dokumendi(d) esitama avaliku ürituse loa taotlemise infosüsteemis AKIS 30 päeva peale üritust.

Eelkirjeldatud viisil toetad ÜRO säästva arengu eesmärke:

Materjalid ja keskkonnahoidlik tarneaabel

Aita kaasa sellele, et materjalid ja kaubad püsiksid kasutuses nii kaua kui võimalik ning toote elutsüklis oleks jäätmeteke võimalikult väike. Saad seda teha, eelistades:

- kodumaiseid või mahedaid tooteid ja [ökomärgisega](#) esemeid;
- keskkonnahoidlikke ettevõtteid ja koostööpartnereid.

1. Inventari, materjale jms osta mõõdukas koguses, et ülejääk oleks võimalikult väike, või rendi neid (nt dekoratsioonina kasutatavaid (kunst)taimi). Dekoratsioonid peavad olema korduskasutatavad või nende materjalid ringlussevõetavad.

2. Kutsed, infomaterjalid jms esita võimalusel elektrooniliselt. Paberi kasutamisel peab see olema [ökomärgisega](#).

3. Osalejate nimekaardihoidjaid ja kaelapaelu kasuta korduvalt. Teavita osalejaid nende tagastamise võimalusest.

4. Meeneid ja kinke jaga nii vähe kui võimalik. Kui see on ikkagi vajalik, eelista kohalikke tooteid ja teenuseid või keskkonnahoidlikest materjalidest toodetud esemeid.

5. Kaupade, meenete, kinkide jm puhul väldi tarbetut pakendamist.

6. Puhastusvahendid (nt kätepesuseep, pehmepaber) peavad olema ökomärgisega. Ühekordsete anumate (nt deso- ja seebidosaatoreid) asemel kasuta taastäidetavaid.

Eelkirjeldatud viisil toetad ÜRO säästva arengu eesmärke:

Toit ja jook

Üritust korraldades tuleb tagada kvaliteetse toidu ja joogi, eeskätt joogivee kättesaadavus. Et toidutootmine on üks suurima keskkonnamõjuga tegevusalasid, on oluline mõelda keskkonnanohiule ka toitlustamisega seoses.

Kolm peamist viisi, kuidas seda teha:

- vähenda toidu- ja joogiraiskamist;
- suurenda taimse, kohaliku ja maheda toidu osakaalu;
- vähenda toidu ja joogiga seotud pakendijäätmeid.

1. Vastavalt pakendiseaduse § 5 lg-le 8 on avalikel üritustel lubatud kasutada toidu ja joogi serveerimiseks üksnes korduskasutatavaid anumaid (nt taldrikud, kausid, tassid, joogitopsid, pitsid) ja söögiriistu (nt noad, kahvlid, lusikad, söögipulgad).

2. Joogiveena paku kraanivett (pudelivee asemel), kui ürituse toimumise koht seda võimaldab. Kohvi ja teed hoia termoses.

3. Maitseaineid ja lisandeid (sool, suhkur, pipar, kohvikoor, mesi) serveeri vastavates nõudes (mitte väikepakendites).

4. Allesjäänud toitu/jooki ei tohi ära visata. Et vältida toidu ja joogi raiskamist:

- lisa (nt kutses, reklaamis) osalejatele soovitus võtta kaasa oma joogipudel ja toidukarp (juhaks kui toitu peaks üle jääma);
- jaga allesjäänud toit korduskasutatavates anumates kas korraldajatele, osalejatele või või anneta abivajajatele, nt Fudloop toidukapp, Toidupank, Tallinna sotsiaalmajad.
- arvesta toidu ja joogi serveerimisel osalejate arvu ja vajadusega;
- täida joogiklaasid ja ava uusi pudeleid ainult osaleja soovi korral.

5. Eelista kohalikku hooajalist mahedast toorainest toitu.

6. Veendu, et pakutakse mitmekülgset taimset toitu. Väldi veiselihast toidu pakkumist, kuna veiseliha tootmine on keskkonnale äärmiselt koormav.

Eelkirjeldatud viisil toetad ÜRO säästva arengu eesmärke:

Transport

Transpordist tingitud CO₂-heite vähendamiseks mõtle läbi:

- ürituse korraldamisega seotud sõidud, et vältida asjatut kütusekulu;
- kuidas osalejad ja teenuseosutajad ürituse toimumise kohta pääsevad ja sealt lahkuvad;
- kuidas soodustada keskkonnahoidlike liikumisviiside kasutamist.

1. Arvesta ürituse toimumispaiga valikul, et see oleks lihtsasti ligipääsetav jalgsi, jalgratta ja ühissõidukiga ning soovitatavalt ka liikumispuudega inimestele.

2. Lisa kutsele või reklaamikandjale soovitus tulla üritusele kas jalgsi, jalgratta või ühissõidukiga (lisa juhised) või kasutada sõidujagamist. See aitab vältida parkimisprobleeme ja ummikuid ning juurutada keskkonnahoidlikku käitumist.

3. Suurürituse toimumispaigas või selle vahetus läheduses ava rattaparkla(d), kus on valve või ratta lukustamise võimalus.

Eelkirjeldatud viisil toetad ÜRO säästva arengu eesmärke:

Energia- ja ressursitõhusus

Ürituse toimumispaigas kasutatakse energiat peamiselt valgustuse, audiovisuaalsete lahenduste, kütmise, jahutamise, õhuvahetuse tagamise ja toiduvalmistamise tarvis.

Taga ressursside säästlik kasutamine (nt innovaatiliste energiasäästulahendustega).

1. Taga loodusressursside (vesi, kütused, elekter, maakasutus) säästlik kasutamine.
2. Eelista toimumiskohti, millel on roheline võtme ([Green Key](#)) keskkonnamärgis.
3. Kui ürituse toimumise paik võimaldab, kasuta ajutiste generaatorite asemel püsivat elektriühendust.
4. Eelista energiatõhusaid seadmeid ja taastuvenergiaallikatest pärit elektrienergiat.
5. Lülita seadmed välja, kui neid enam ei kasutata.

Eelkirjeldatu toetab ÜRO säästva arengu eesmärke:

Kogukonna ja ümbruskonnaga arvestamine

Keskkonnahoidlik üritus arvestab nii korraldajate, teenuseosutajate, esinejate, osalejate kui ka kohalike elanike huvidega. Et kõik jääksid üritusega rahule, toimi järgmiselt:

1. Teavita ürituse toimumispiirkonna elanikke kavandatavast üritusest ja sellega kaasnevast liikluskorralduse muutusest (nt meedia vahendusel) vähemalt üks nädal varem.
2. Üritusega seotud heli- ja valgusreostus peab olema minimaalne. Ilutulestiku asemel eelista näiteks valgusinstallatsioone võihääletuid ilutulestikke, mis ei häiri loomi, linde ega kohalikke elanikke ning ei tekita õhureostust.
3. Taga ürituse toimumise paiga heakorrastamine, sh jäätmete koristamine ja rikutud haljastuse taastamine.
4. Arvesta rohealade taluvuspiiridega.

Eelkirjeldatu toetab ÜRO säästva arengu eesmärgi:

Kommunikatsioon

Keskkonnasäästliku ürituse õnnestumise tagab ühene arusaamine reeglitest ja nende vajalikkusest. Ürituse edukaks toimumiseks on vaja anda kõigile osalistele ülevaade keskkonnahoidliku ürituse korraldamise reeglitest õige ajal ja arusaadavalt, lähtudes osaleja rollist.

1. Keskkonnahoiuga seotud juhised peavad olema üritusel osalejatele kättesaadavad ürituse veebilehel ja kohapeal ürituse ajal (sildid, viidad, päevajahi selgitus). Kui saadate osalejatele ürituse info e-kirjaga, siis lisage e-kirjale ka keskkonnahoiuga seotud juhised.
2. Suurte ürituste korraldamisele on soovitatav korraldusmeeskonda kaasata eraldi jätkusuutlikkuse teemade eest vastutaja, kes juhhib ürituse korraldamisel tähelepanu keskkonnahoiu põhimõtetele, aitab korraldajat keskkonnahoidlike valikute tegemisel ja suurendab ürituse ajal osalejate keskkonnateadlikkust.
3. Kaasa ürituse sujuvamaks läbiviimiseks rohesaadikuid/vabatahtlikke, kes juhendaksid üritusel osalejaid jäätmete liigiti kogumisel ning korduskasutusnõude kasutamise teemadel.
4. Meenuta tootmis- ja paigaldustiimidele, partneritele ja kauplemisele keskkonnahoidliku ürituse korraldamise reegleid aegsasti enne üritust, vahetult enne üritust ja selle ajal.

Eelkirjeldatu toetab ÜRO säästva arengu eesmärgi:

